

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Prioritná os:	3. Podpora vzdelávania osôb s osobitými vzdelávacími potrebami
Opatrenie:	3.1 Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít
Kód ITMS projektu:	26130130051
Aktivita:	1.1 Vzdelávanie pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov

Program kontinuálneho vzdelávania

Kooperatívne učenie a vyučovanie v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia školy

Ing. Peter Dubovan
Poverený zastupovaním generálnej riaditeľky
Metodicko-pedagogické centrum, Bratislava

Názov vzdelávacieho programu: **Kooperatívne učenie a vyučovanie v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia školy**

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program je zameraný na prípravu a ďalšie vzdelávanie pedagogických zamestnancov v oblasti kooperatívneho učenia a vyučovania v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia, skvalitňovanie ich profesijných kompetencií v procese vzdelávania detí z marginalizovaných rómskych komunít (MRK). Požiadavka realizácie tohto vzdelávania je súčasťou národného projektu Metodicko-pedagogického centra „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít“, kód ITMS projektu-26130130051.

Zdôvodnenie vzdelávacieho programu vyplýva aj z analýzy vzdelávacích potrieb pedagogických a odborných zamestnancov základných škôl, ktorá bola realizovaná v rámci vyššie spomenutého projektu a je zverejnená na: http://web.eduk.sk/?q=analiza_potrieb.

Na základe tejto analýzy bola preukázaná nedostatočná pripravenosť pedagogických a odborných zamestnancov pri výkone istých špecifických činností, ktoré si vyžadujú ďalšiu špecifickú prípravu.

Druh kontinuálneho programu:

Inovačné vzdelávanie

Forma kontinuálneho programu:

Prezenčná forma

(60 hodín prezenčnou formou)

Ciele vzdelávacieho programu:

Hlavný cieľ:

Hlavným cieľom vzdelávacieho programu je zdokonaľiť poznatky o kooperatívnom učení a vyučovaní a inovovať profesijné kompetencie pre uplatnenie metód a foriem kooperatívneho učenia a vyučovania v kontexte vytvárania inkluzívneho prostredia.

Špecifické ciele:

Špecifické ciele vychádzajú z hlavného cieľa a sú predpokladom pre jeho dosiahnutie:

- získať vedomosti o obsahu, cieľoch, prioritách a princípoch kooperatívneho vyučovania a učenia v kontexte inklúzie,
- zdokonaľiť schopnosť rozvíjať spôsobilosť žiakov spolupracovať v inkluzívnom prostredí,
- inovovať vedomosti o vytváraní kooperatívnych skupín v inkluzívnom prostredí,
- rozšíriť vedomosti o vymedzovaní cieľov pre kooperatívne učebné skupiny v inkluzívnom prostredí,
- inovovať vedomosti o metódach a formách kooperatívneho vyučovania a učenia v inkluzívnom edukačnom prostredí.

Obsah vzdelávacieho programu:

Tematický celok 1: **Kooperatívne učenie a vyučovanie**

Témy	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Charakteristika kooperatívneho učenia sa - 2 hod. • Charakteristika kooperatívneho vyučovania - 2 hod. • Znaky kooperatívneho učenia sa – 2 hod. • Znaky kooperatívneho vyučovania – 2 hod. • Silné a slabé stránky kooperatívneho učenia sa – 2 hod.	Prezenčná	15

<ul style="list-style-type: none"> • Silné a slabé stránky kooperatívneho vyučovania – 2 hod. • Kooperatívne vyučovanie a učenie v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia – 3 hod. 		
---	--	--

Tematický celok 2: Rozvíjanie spôsobilosti žiakov spolupracovať

Témy	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Učebné prostredie – 1 hod. • Tvorba skupín – 2 hod. • Ciele vyučovania a úlohy žiaka v inkluzívnom prostredí - 2 hod. 	Prezenčná	5

Tematický celok 3: Kooperatívne učenie ako prostriedok socio-kultúrneho sprostredkovania vyšších psychických funkcií

Témy	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Sociokognitívne teórie učenia – 1 hod. • Kritické myslenie a školská prax – 3 hod. • Rozvíjanie kritického myslenia žiakov – 3 hod. • Kooperatívne učenie ako prostriedok rozvíjania vyšších psychických funkcií – 3 hod. 	Prezenčná	10

Tematický celok 4: Rozvíjanie osobnostných kvalít žiaka

Témy	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj osobnosti žiakov v inkluzívnom prostredí – 3 hod. • Kooperatívne vyučovanie a rozvoj osobnosti žiakov v inkluzívnom prostredí – 3 hod. • Vyučovacie zásady v kooperatívnom vyučovaní – 3 hod. • Vyučovacie zásady v kooperatívnom vyučovaní v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia – 3 hod. • Kooperatívne zručnosti v inkluzívnom prostredí – 3 hod. 	Prezenčná	15

Tematický celok 5: Metódy a formy kooperatívneho vyučovania a učenia sa

Témy	Forma	Časový rozsah
<ul style="list-style-type: none"> • Tvorba aktívneho učebného prostredia pre všetkých žiakov v triede – 3 hod. • Vyučovacie metódy a formy práce podporujúce aktívne zapojenie žiakov do učebného procesu – 3 hod. • Inovatívne metódy a formy rozvíjajúce interpersonálne kompetencie žiaka v inkluzívnom prostredí – 3 hod. • Využitie metód v kooperatívnom vyučovaní a učení – 3 hod. • Využitie metód v kooperatívnom vyučovaní a učení v súlade s tvorbou inkluzívneho prostredia – 3 hod. 	Prezenčná	15

Profil absolventa:

Absolvent vzdelávacieho programu si zdokonalí a inovuje svoje poznatky a zručnosti v oblasti kooperatívneho vyučovania a učenia v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia. Pozná obsah, ciele, priority a princípy kooperatívneho učenia a vyučovania a dokáže ich implementovať do vyučovacieho procesu v súlade s tvorbou inkluzívneho prostredia. Dokáže rozvíjať spôsobilosť žiakov spolupracovať

v inkluzívnom prostredí, dokáže vytvoriť kooperatívne skupiny vo vlastnej triede. Vie vymedziť ciele pre kooperatívne učebné skupiny v inkluzívnom prostredí, využíva metódy a formy kooperatívneho vyučovania a učenia sa v edukačnom procese.

Rozsah vzdelávacieho programu:

60 hodín prezenčne.

Trvanie vzdelávacieho programu: najviac 12 mesiacov.

Bližšie určená kategória, podkategória pedagogických zamestnancov; kariérový stupeň; kariérová pozícia:

Kategória pedagogických zamestnancov:

- učiteľ.

Podkategória:

- učiteľ pre primárne vzdelávanie,
- učiteľ pre nižšie stredné vzdelávanie.

Kariérový stupeň:

- samostatný pedagogický zamestnanec,
- pedagogický zamestnanec s prvou atestáciou,
- pedagogický zamestnanec s druhou atestáciou.

Kariérová pozícia: -

Vyučovaci predmet: -

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie:

Na kontinuálne vzdelávanie bude zaradený pedagogický zamestnanec v uvedenej kategórii a podkategórii, ktorý spĺňa kvalifikačný predpoklad vzdelania v súlade s vyhláškou MŠVVŠ SR č. 437/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov a ktorý má absolvovaných aspoň šesť mesiacov pedagogickej činnosti (§ 35 ods. 9 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Podmienkou na zaradenie je práca so žiakmi z marginalizovaných rómskych komunít.

Spôsob prihlasovania:

Na kontinuálne vzdelávanie sa účastníci prihlasujú na základe písomnej prihlášky.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

Riaditeľ školy na prihláške potvrdzuje zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérneho stupňa. Riaditeľovi školy potvrdzuje prihlášku zriaďovateľ.

Ak riaditeľ školy nepotvrdí zaradenie pedagogického zamestnanca do kategórie, podkategórie a kariérového stupňa, posúdi poskytovateľ oprávnenie na zaradenie pedagogického zamestnanca na základe príslušných dokumentov, ktoré pedagogický zamestnanec predloží poskytovateľovi.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu:

Inovačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou a pohovorom pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Predsedu a členov komisie vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa.

Požiadavky na ukončovanie vzdelávacieho programu:

- Minimálne 80% účasť na prezenčnej forme vzdelávania.
- Záverečná prezentácia a pohovor pred trojčlennou skúšobnou komisiou.

- Každý účastník prezentuje jednu z tém: 1. Rozvíjanie spôsobilosti žiakov spolupracovať – príklady z praxe. 2. Kooperatívne učenie ako prostriedok socio-kultúrneho sprostredkovania – príklady z praxe.
- Prezentácie budú v rozsahu 10 snímok v programe Power Point.

Témy pohovoru pred skúšobnou komisiou:

Kooperatívne učenie a vyučovanie – teoretické východiská

Kooperatívne vyučovanie a učenie v kontexte tvorby inkluzívneho prostredia

Možnosti rozvíjania sociálnych zručností žiakov

Ciele vyučovania a úlohy žiaka v inkluzívnom prostredí

Kooperatívne učenie ako prostriedok rozvíjania vyšších psychických funkcií

Možnosti rozvíjania osobnostných kvalít žiaka v inkluzívnom prostredí

Metódy a formy kooperatívneho vyučovania a učenia sa

Využitie metód v kooperatívnom vyučovaní a učení sa v súlade s tvorbou inkluzívneho prostredia

Využitie organizačných foriem v kooperatívnom vyučovaní a učení sa v súlade s tvorbou inkluzívneho prostredia

Pri neúspešnom ukončení inovačného vzdelávania môže pedagogický zamestnanec vykonať opravnú záverečnú prezentáciu a pohovor najskôr po troch mesiacoch a najneskôr do deviatich mesiacov od termínu konania prvej záverečnej prezentácie a pohovoru (§ 40 odsek 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Personálne zabezpečenie a garant vzdelávacieho programu:

Garant vzdelávacieho programu:

Doc. PaedDr. Alica Petrasová, PhD. (Prešovská univerzita v Prešove, Pedagogická fakulta).

Garant spĺňa kvalifikačný predpoklad v zmysle § 43 ods. 4 a 5 zákona č. 317/2009 Z. z. v neskorších predpisov.

Lektori vzdelávacieho programu:

- vysokoškolské vzdelanie minimálne 2. stupňa,
- minimálne 2-ročná lektorská prax v oblasti pedagogiky.

Lektori musia spĺňať podmienky Čl.2 bodu 12 Smernice 18/2009-R.

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Financovanie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program je financovaný z prostriedkov národného projektu „Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunit“, kód ITMS projektu – 26130130051.

Vzdelávanie bude prebiehať v prenajatých priestoroch, v školách a priestoroch poskytovateľa. Účastníkom vzdelávania bude poskytnuté ubytovanie a stravné v súlade s platnou legislatívou v oblasti cestovných náhrad.

Cestovné náklady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne, technické a informačné zabezpečenie:

Vzdelávanie bude prebiehať v učebni vybavenej takto:

- **pracovisko pre lektora** (pracovisko je myslené ako stôl, stolička, desktopový multimediálny počítač alebo notebook),
- **pracoviská pre účastníkov** (pracovisko je myslené ako stôl, stolička),
- **dataprojektor, tabuľa alebo flipchart.**

Účastníkom vzdelávania budú poskytnuté potrebné učebné pomôcky a študijné materiály v elektronickej forme.

Uchádzači o vzdelávanie budú informovaní o vzdelávacích aktivitách prostredníctvom informácií zverejnených na webových stránkach poskytovateľa, resp. prostredníctvom informácií, ktoré im budú poskytnuté na vlastné vyžiadanie.

Návrh počtu kreditov:

Spolu 15 kreditov,

12 kreditov za rozsah vzdelávania a 3 kredity za spôsob ukončenia vzdelávania formou záverečnej prezentácie a pohovorom pred komisiou.